

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji . . .	2,55 zł.
Z odnośnikiem i w agencjach . . .	2,65 "
Na pocztę, już z odnośnikiem . . .	2,80 "
Kwartalnie w ekspedycji . . .	7,65 "
Na pocztę już z odnośnikiem . . .	8,67 "
Strażki, inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu — — części kwoty abonamentowej. — —	

OGŁOSZENIA:

od wiersza 6-cio lam. lub jego miejsca 16 gr. w dziale ogłoszeniowym, od wiersza mm. 3 lam. lub jego miejsca 40 gr. w dziale redakcyjnym. Z zagranicy 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

Sobota: † Benedykta op.
Niedziela: 5 post Męki Pańskiej

CHOJNICE, niedziela dnia 22. marca 1931 r.

Słońca wschód 5.36 zachód 17.50
Księżycy wschód 6.50 zach. 22.03

Więści o krótkiej treści

Nowy rząd w Finlandji

utworzony został z przedstawicieli wszystkich stron nięw — dwie trzecie parlamentu popiera nowy rząd

Krażownik angielski uszkodzony

został podczas manewrów na oceanie Atlantyckim przez złe nabiał torpedę — Wskutek przebiecia ściany pancernej musiano go odesłać do Anglii do reparaacji:

Parowiec rybacki zniszczony

został na wybrzeżu północno - zachodnim Nowej Finlandji, dostawszy się między lodowce — Rybacy opuścili statek i podpalił go ażeby zaraz zatonał

Angielski następca tronu przybędzie do Portugalji

w drodze powrotnej z Argentyny gdzie otworzył wystawę przemysłowo — handlową wszystkich dominjów i kolonij angielskich urządzonej w Buenos Aires

Projekt nowego podatku

Wieczór Warszawski donosi że ma być wniesiony projekt nowego podatku od piwa i drożdży — Ponieważ sesja budżetowa będzie zamknięta w sobotę projekty te mają wpłynąć z początkiem sesji nadzwyczajnej która ma być zwołana w połowie maja

Nowy „program wschodni“

Berlin. Parlamentarna komisja ds. spraw wschodniego pogranicza Niemiec uchwaliła dziś rozszerzyć ogólne zarządzenia pomocy przewidziane w „programie wschodnim“ na obszar okręgu szczecińskiego leżący na prawym brzegu Odry oraz na pograniczne obszary Śląska Opolskiego, Saksonji i Bawarii. Zarządzeniami objęty zostanie cały obszar Pomorza i Śląska Opolskiego.

Hitlerowcy wrócą na chwilę do Reichstagu

by przeszkodzić ratyfikacji traktatu handlowego z Polską — Biuro prasowe parlamentarnej frakcji socjalistów narodowych ogłosiło komunikat; z którego wynika że w razie przedłożenia Reichstagowi tekstu traktatu handlowego z Polską do ratyfikacji; hitlerowcy wraz z nacjonalistami Hugenberg wrócą do Reichstagu tylko w celu przebalotowania ratyfikacji:

Aresztowanie komornika sądowego

Prokurator przy lubelskim sądzie okręgowym polecił aresztować komornika sądowego Modzelewskiego — Jestto już trzeci z kolei w ciągu tygodnia fakt aresztowania komornika pod zarzutem malwersacji pieniężnych — W związku z powyższem liczbą czynnych w Lublinie komorników spadła z 6 na 3

Doktorat honorowy dla ks. arcybiskupa Nowowiejskiego.

W uznaniu wybitnych zasług na polu naukowym zwłaszcza w dziedzinie liturgiczno — pastoralnej, Uniwersytet Warszawski na wniosek rady wydziału teologii katolickiej nadał ks. arcybiskupowi Antoniemu Julianowi Nowowiejskiemu biskupowi płockiemu tytuł doktora św. Teologii honoris causa — W najbliższych dniach uda się do Płocka rada wydziału teologii katolickiej z ks. dr. Zygmuntem Kozubskim dziekanem wydziału na czele i wręczy uroczystie ks. arcybiskupowi dyplom doktorski

Unja gospodarcza austriacko - niemiecka

Berlin. Dopiero dziś okazuje się, że celem podróży min. Curtiusa do Wiednia miały na oku znacznie większe plany, niż początkowo można było sądzić. Okazuje się, że pobyt ten miał na celu sfinalizowanie od dłuższego czasu toczących rokowań w sprawie zawarcia unji gospodarczej pomiędzy Austrią a Niemcami. Rokowania te zostały już sfinalizowane i jak donosi dzisiejszy Berl. Tgb: oba rządy powezmą w najbliższym czasie decydujące postanowienia, skutkiem których będzie gospodarcza solidarność obu krajów, a które to postanowienia będą posiadać szczególną wagę dla nowego ukształtowania się gospodarczego Europy środkowej

Aby uzasadnić te dążenia austriacki minister przemysłu i handlu, Heintl, powołał się na paneuropejskie plany Brianda oraz usiłowania Ligi Narodów, idące w tym samym kierunku, zaznaczając że Austria i Niemcy uczynią na tej drodze pierwszy wspólny krok.

Zawarcie tej unji będzie oczywiście pierwszym faktycznym krokiem do połączenia się i politycznego obu krajów (Anschluss). Ponieważ jednak spodziewany jest ze strony innych mocarstw sprzeciw oba rządy zastanawiają się planami paneuropejskimi i podnoszą, że jest to pierwszy krok ku gospodarczemu zjednoczeniu Europy.

3 miliony żołnierzy Reichswehry

Reichstag rozpoczął w drugim czytaniu swe obrady nad budżetem wojskowym — Komuniści zgłosili wniosek o wyrażenie wotum nieufności ministrowi Reichswehry Groenerowi

W dyskusji przemawiał między innymi komunistą Klippenberger który nazwał Reichswehrę armją kadrową dla co najmniej 3 milionowej armji niemieckiej — Mówca powołał się na wielkie zakupy broni i amunicji przez ministerstwo Reichswehry oraz na tajne fundusze ministra Groenera

Istnieją też wielkie zapasy broni; zmagazynowanej tajnie — O zapasach tej broni była mowa w lipskim procesie komunistycznym — Poseł Klippenberger odczytał następnie szereg aktów i w końcu powo-

łując się na urzędowe źródła niemieckie; stwierdził że były car bułgarski Ferdynand otrzymał w roku 1915 od cesarskiego rządu niemieckiego 25 milionów marek za przyłączenie się do mocarstw centralnych Ferdynand bułgarski otrzymał — miał również od rządu republikańskiego Niemiec dwukrotnie po jednym milionie marek zastrzegając sobie dyskusję w tej sprawie — Wreszcie na audjencji u prezydenta Hindenburga były car bułgarski Ferdynand miał się domagać stałej pensji od rządu Rzeszy pensję tę rząd republikański ustalił dla Ferdynanda bułgarskiego w wysokości 120000 rocznie

Fundusze na tego rodzaju wydatki istnieją natomiast niema ich na wsparcie dla bezrobotnych

Europejska konferencja celna skończyła się bez rezultatu

Genewa — Trzecia sesja europejskiej konferencji dla rozejmu celnego po załamaniu się rokowań o realizację genewskiej umowy handlowej z dnia 24 marca 1930 roku została zamknięta przyjęciem protokołu zamknięcia; który stwierdza ten fakt i zawiera następujące 4 punkty:

1) Umowa ustalająca termin wejścia w życie układu handlowego na europejskiej konferencji dla rozejmu celnego nie doszła do skutku

2) Możliwość uprawomocnienia umowy handlo-

wej w terminie późniejszym nie została wszechstronnie oświetlona

3) Konferencja przyjmuje do wiadomości oświadczenie przedstawiciela Niemiec o ratyfikacji układu handlowego przez niemieckie ciało ustawodawcze

4) Spóźnioną ratyfikację układu przez Hiszpanję uważa się za ważną

Powyższy protokół końcowy został podpisany przez przedstawicieli 13 państw; które ratyfikowały układ handlowy — Niemcy i Francja protokołu nie podpisały:

Zmiana konstytucji

W referacie o zmianie konstytucji, wygłoszonym na wtorkowym posiedzeniu komisji konstytucyjnej, pos. Car (BB) omawiając założenie projektu BB: zwrócił uwagę na to, że projekt zamiast podziału władz wprowadza podział ich kompetencji a głos rozstrzygający daje Prezydentowi Rzpltej jako czynnikowi nadrzędnemu. Projekt zachowuje jednak kontrolę parlamentu nad rządem oraz parlamentarną odpowiedzialność ministrów. Mówca zwał wreszcie zarzut, jakoby projekt zmierzał do utrwalenia władzy rządzącego obozu, kończąc zaapelował do wszystkich kierunków politycznych o współpracę, zaznaczając, że gdyby ze względów politycznych powołane czynniki od współpracy się uchylili, to obóz BB sam dokona rozwiązania zagadnienia zmiany konstytucji.

Jako metodę dalszych prac wybrano system szczegółowych referatów o poszczególnych dziedzinach konstytucji poczem w dyskusji nad temi referatami komisja ustali pewne zasadnicze tezy, następnie zaś specjalna komisja redakcyjna zajmie się stosownie do uchwalonych tez sformułowaniem ostatecznego tekstu nowej konstytucji.

Referaty podzielono jak następuje: Prezydent (wybór, zastępstwo, uprawnienia wobec parlamen-

tu); odpowiedzialność rządu i formy pracy Sejmu i Senatu — poseł Car, Prezydent a rząd oraz odpowiedzialność Prezydenta — poseł Czuma, Prezydent jako zwierzchnik sił zbrojnych, nadto budżet i kontrola finansowa — poseł Miedziński, wymiar sprawiedliwości i prawo łaski Prezydenta — poseł Paschalski uprawnienia reprezentacyjne Prezydenta — poseł Maćkiewicz, rząd (organizacja, stosunek do Prezydenta itp.) i ustawodawstwo — poseł Pan Piłsudski, skład Sejmu (zagadnienie prawa wyborczego) i nietykalność — poseł Podoski, skład i uprawnienia Senatu — poseł Seidler, samorząd terytorjalny — poseł Hołówo, samorząd gospodarczy — poseł Szaweski prawa i obowiązki obywateli — poseł Fichna.

Skazanie redaktorów prasy „sanacyjnej“

W czwartek w sądzie grodzkim do spraw prasowych rozpatrywane były sprawy prasy sanacyjnej a mianowicie Gazety Polskiej; Ekspresu Porannego i Kurjera Porannego; oskarżonych za umieszczenie nieprawdziwych wiadomości o aresztowaniach w Nacz. Izbie Kontroli Państwa w związku z nadużyciami w Państw. Wytwórni Aparatów telefonicznych — Sędzia Dębicki skazał redaktorów po 200 złotych grzywny

Paryski „Temps” o ratyfikacji traktatu polsko-niemieckiego

Z okazji ratyfikacji przez Sejm polski i senat traktatu handlowego i umowy likwidacyjnej z Niemcami dziennik Le Temps poświęca wczoraj wieczorem artykuł wstępny polityce zagranicznej Polski.

Autor artykułu zaznacza że polityka ta nabiera szczególnego znaczenia dla ochrony pokoju wobec specjalnej sytuacji geograficznej Polski mającej z jednej strony pełnych nienawiści Niemców z drugiej zaś rewolucyjną Rosję dla której Polska stanowi przeszkodę w dążeniu do rozlania bolszewizmu po całej Europie centralnej.

Od chwili gdy wszystkie usiłowania Niemiec zostały skierowane ku rewizji granic wschodnich Rzeszy uwaga całej Europy skierowana jest na stosunki niemiecko-polskie i na warunki z którymi rząd polski zmuszony jest godzić i łączyć wszystkie swe chęci pokojowe z koniecznością strzeżenia bezpieczeństwa kraju; narazonego z dwóch stron na niebezpieczeństwo Niema dwóch zdań co do polityki zagranicznej Polski Skierowana jest ona szczerze i całkowicie ku pokojowi i ku współpracy z innymi narodami w ramach Ligi Narodów.

Zachowanie się ministra Zaleskiego w Genewie w czasie wszystkich walnych debat międzynarodowych było zawsze zgodne z tą zdrową koncepcją.

Powiedzieć można; że pod tym względem rząd polski nie popełnił żadnego nietaktu i żadnego błędu.

Gdy nawet wobec swej wyjątkowej pozycji geograficznej logicznie było dla niego czynić pewne zastrzeżenia i wymagać pewnych gwarancji to w żadnej chwili nie oponował przeciw takiemu załatwieniu sprawy; któreby mogło poprawić politykę porozumienia międzynarodowego.

Niestety ze strony Niemców nie było oddźwięku którzy nie zaniechali swego wrogiego nastroju przeciw Polsce — Nic więc dziwnego że w takich warunkach Polska nie przestając prowadzić swej polityki pokoju śledzi jednak bacznie za obroną swej ziemi oraz dba o wytworzenie systemu gwarancyjnego aż do chwili gdy trwała organizacja ogólnego bezpieczeństwa pozwoli jej na dokonanie poważnych redukcji swych sił zbrojnych.

Polityka porozumienia między Berlinem a Warszawą — pisze w zakończeniu autor artykułu — nie będzie rzeczą łatwą do doprowadzenia do pożądanego skutku — Tem nie mniej jednak należy wytrwać na tej drodze która jedynie doprowadzić może do pacyfikacji Europy.

Niewyjaśniona zbrodnia.

Oto co zdarzyło się memu ojcu, — opowiadał pan de N., — gdy w roku 1864 zaraz po mojem przyjeździe na świat, był prefektem okręgu we Francji centralnej. W tej epoce jadanoobiad o szóstej wieczorem. Ojciec mój sporzył go sam, bardzo pośpiesznie, ponieważ matka moja była chora i leżała w łóżku. Po wypiciu kawy zapalił cygaro i udał się do swego prywatnego gabinetu — urzędowy zaś znajdował się na drugiej stronie w biurze prefektury. Przejrzał „Dziennik Urzędowy” który właśnie nadszedł ostatnim pociągami paryskim, a potem zajął się przeglądaniem aktów. Budynek prefektury od ulicy odgradzał rodzaj dziedzińca, do którego wchodziło się przez bramę wjazdową. Jednak z boku, obok mieszkania dozorczy znajdowało się drugie; skromniejsze wejście, przeznaczone dla zwykłych gości pieszych.

Podczas pracy ojciec usłyszał przytłumiony dźwięk dzwonka, a potem zupełnie wyraźnie odgłos otwierających i zamykających się drzwi przy mieszkaniu dozorczy.

W końcu służący jego, Urban, zameldował mu gościa. Nazwijmy go Durand.

Wzmiankowany Durand nie był ani bliskim znajomym ojca ani jego urzędnikiem. Pomimo to nie był osobą obcą dla niego. Znał go dobrze z widzenia, ponieważ spotkał go kilkakrotnie w Izbie Handlowej, przemysłowiec w wieku około czterdziestki, średnio zamożny, cieszący się dobrą opinią oddający zazwyczaj głos na kandydata rządu.

— Dziwna rzecz — pomyślał ojciec — Sprowadza go zapewne coś bardzo pilnego! Bowiem spostrzegł, rzuciwszy okiem na zegar, że była już późna godzina — po dziewiątej Niczem innym tylko sprawą nagłą, nie mógł wytłumaczyć sobie tej wizyty o porze tak niezwyklej — Rozkazał stąd Urbanowi wprowadzić pana Durand. Przyjął go i czekał.

Pan Durand jednakże nie powiedział mu nic. Gdy mówię „nic” nie jest to zupełnie ściśle określenie. Pan Durand zachował się tak, jak gdyby to była wizyta o właściwej porze. Mówił o rzeczach błahych, Wydawał się trochę roztrzęsiony. Niekiedy zapadał w milczenie.

Widocznie przyszedł prosić o radę lub złożyć jakie zwierzenie, a zaniechał tego po namyśle. Ojciec usiłowania jego były bezowocne — P Durand przyjął cygaro kieliszek koniaku — Ojciec zniecierpliwiony od czasu do czasu spoglądał na zegar; na wet na zegarek; jakkolwiek zazwyczaj odznaczał się najwytworniejszą grzecznością.

Zarówno zegar ścienny jak i zegarek kieszonkowy z różnicą dwóch minut — wskazywały tę sa-

Zjazd Związku Polek

Dnia 15 bm odbył się w Poznaniu zjazd delegowanych tamtejszego Katolickiego Związku Polek. Poważna ta instytucja łącząca 53 organizacje liczące ogółem 10533 członków; stawiając jako swoje najpierwsze zadanie współdziałanie z Kościołem w Akcji katolickiej; przygotowała program; który po za sprawami organizacyjnymi jak: sprawozdania; wybory itp wprowadził przybyłe w liczbie 69 delegowane oraz licznych gości i sympatyków Związku w te skarby piękna i kultury; jakie zawarte są w Kościele a około których tak często gorliwi nawet katolicy przechodzą obojętnie; gdyż ich absolutnie nie znają — W tym celu wygłoszone zostały refera-

ty: Współdziałanie wiernych w liturgicznym życiu Kościoła ks A Wronki profesora seminarjum duchownego w Gnieźnie oraz Katolicyzm a kultura dr filozofji S Amaty Kossowskiej ze zgromadzenia SS Zmartwychwstańców.

Sprawozdanie wykazało duże zrozumienie celów i zadań Akcji katolickiej przez poszczególne koła oraz dużą ich żywotność; nadto podane były sprawy zdania z działalności Zjednoczenia Katolickich Związków Polek na całą Rzeczypospolitą oraz sprawozdanie z kongresu Międzynarodowej Unji Katolickich Organizacji Kobiecych do której Związek należy jako członek Zjednoczenia K Zw Polek.

Termin najbliższego konsystorza papieskiego

Według informacji nieoficjalnych z kół watykańskich konsystorz papieski tajny i publiczny połączony z mianowaniem nowych kardynałów odbędzie się w drugiej połowie kwietnia — Najwyższy senat Kościoła liczy w tej chwili 59 członków; brak mu więc do pełnej liczby 11 dostojników: Od śmierci kardynała Vincenzo Vanutelli; która nastąpiła w locie r ub nie jest obsadzona stolica biskupa w Palestrina — To też według wszelkiego prawdopodobieństwa w czasie najbliższego konsystorza jeden z kardynałów kurjalnych przyjęty będzie do rządu kardynałów — biskupów; którymi są obecnie kardynał — dziekan Granito Pignatelli di Belmonte; biskup z Ostji i Albano; kardynał wikariusz Pompili biskup z Valetri kardynał Lega biskup z Frascati i prefekt Kongregacji

Sakramentów kardynał Sbaretta biskup z Sabin i Poggio Mirteto oraz prefekt Kongregacji Koncylium wreszcie kardynał Boggini; biskup z Porto i San Rufina.

Prasa czeska przeciwko Polsce

Z powodu niesłychanej kampanji prasowej prowadzonej od pewnego czasu w Czechach przeciwko Polsce poseł polski w Pradze Grzybowski złożył w czeskosłowackim min spr zagr ostry protest przeciwko podobnemu postępowaniu prasy czeskiej — Czeski minister Krofta wyraził ubolewanie z powodu ataków prasy czeskiej oraz zapewnił że min czyni kroki i aby w przyszłości napaści takie nie były możliwe — Sprawa powyższa dotyczy między innymi artykułów pism czeskich w których w złośliwy sposób wyrażano się o armii polskiej.

Tragiczna śmierć wybitnego lotnika włoskiego

Dotkliwą stratę poniósł oddział lotniczy marynarki włoskiej Jeden z najbardziej znanych lotników włoskich pułkownik Madalena spadł w czasie lotu ćwiczebnego do morza Śródziemnego i poniósł śmierć wraz z towarzyszącymi mu oficerami Pułkownik Madalena był jednym z organizatorów słynnego lotu transoceanicznego do Ameryki południowej; dokonanego przed miesiącem przez eskadrę wodopłatowców włoskich pod kierownictwem ministra lotnictwa Balbo — Również i obaj towarzysze płk Madaleny który w swoim czasie brał czynny udział w poszukiwaniu rozbitków wyprawy Nobilego do bieguna północnego; należeli do czołowych lotników włoskich i brali udział w locie do Ameryki południowej.

Konferencja środkowo-europejska

W Wiedniu nastąpiło otwarcie środkowo-europejskiej konferencji z udziałem 190 delegatów z Austrii, Bułgarii, Czechosłowacji; Jugosławii; Niemiec; Rumunii i Węgier. W przemówieniu inauguracyjnym przewodniczący konferencji Tilgner podkreślił, że obecna sesja poświęcona będzie całkowicie omawianiu środków gospodarczych, mających na celu opanowanie istniejącego w Europie środkowej kryzysu rolniczego, przemysłowego i handlowego.

ma godzinę — Dziesiąta wpół do jedenastej — P Durand wyszedł dopiero o jedenastej; nie tracąc ani na chwilę swej tajemniczej jakby nieobecnej miny.

— Zdaje mi się naprawdę — rzekł ojciec do służącego po wyjściu niezwykle gościa — że jest trochę niemożliwy.

A potem najspokojniej udał się na spoczynek. Nazajutrz z rana pokojowa podając ojcu ranną kawę oznajmiła z wielkim przejęciem:

— Proszę pana prefekta znalezione na ulicy martwą Julję córkę z Lerond sklepikarki z rogu — Zamordowana — Z rozbitą czaszką — Przyszedł o tem zameldować paru prefektowi sekretarz komisarza policji! — W istocie sekretarz komisarza potwierdził tę wiadomość — Zbrodnia została popełniona pomiędzy dziesiątą a pół a dziesiątą; ponieważ Julja Lerond dopiero o wpół do dziesiątej wyszła z domu wytłumaczywszy rodzicom; że idzie do sąsiadki Ciało znalezione w godzinę później jeszcze ciepłe — Spostrzegł je policjant stojący na posterunku przed gmachem prefektury.

Lekarz skonstatował u zabitej czteromiesięczną ciążę — Czy natrafiono na ślad zbrodniarza? — za pytał ojciec.

— Zbrodniarza? Nietrudno było go znaleźć — Posterunkowy jedną tylko osobę widział na ulicy pomiędzy dziesiątą a jedenastą: p Durand — Aresztowano go z samego rana.

— P Durand! — zawołał ojciec — Oszalałeś pan czy co? Pan Durand był u mnie wczoraj o tym czasie — Natychmiast pobiegł do sędziego śledczego któremu już powierzono sprawę.

— To niemożliwe! — tłumaczył mu ojciec — Jest to pomyłka — straszliwa pomyłka — Człowiek którego oskarżacie był u mnie od godziny dziewiątej wieczorem — Wyszedł dopiero z wybięciem jedenastej — Nie może być zabójcą!

— Panie prefekcie — rzekł ojcu sędzia — widział pan kogoś innego u siebie Wierzę w to co pan mówi ale podlegał pan złudzeniu.

— Jakto?

Oskarżony Durand przyznał się do winy od razu gdy wyciągnięto go z łóżka i aresztowano — Powtórzył swoje zeznanie przede mną. Oto protokół — podpisany — Ojciec mój zaprzeczył ruchem głowy — Mówię panu przecież że był u mnie w porze kiedy dokonano zbrodni!

— Widział pan z pewnością kogoś innego kogoś co podał się za niego — jakiegoś współnika zbrodni — Ale gdyby istniał taki współnik; gdyby przygotowano fałszywe alibi skorzystałby z niego przeciwko przyznałby się do zbrodni!

— W takim razie chodzi o zbieżność nazwisk: był to inny Durand; którego pan wziął za tamtego.

— Tłumacz panu przecież że go poznałem — Jestem pewny że się nie mylę! Zresztą niech pan

przyśle wezwanie do sądu memu służącemu Urbanowi i dozorczy — Znają go także tego Duranda Po twierdzą panu moje zeznanie co do godziny jego bytności u mnie — powodu której nie zrozumiałem zresztą — A potem niech nas pan wszystkich trzech skonfrontuje z oskarżonym:

— Nie omieszkać!:

I oto co w tem zdarzeniu jest najbardziej niesamowitego i niezrozumiałego Przy konfrontacji z Durandem Urban i portjer prefektury poznali go od razu — Widzieliśmy pana napewno Był pan u pana prefekta od dziewiątej do jedenastej.

Podczas rozprawy sądowej równo oni jak i ojciec mój; powtórzyli swoje zeznanie — Pomimo to oskarżony odpiętał je stale:

— To nie ja byłem — Nie mogłem być ja — Nigdy nie wstępowałem nawet do prefektury — I ja to zabitem Julję Lerond! Mówię to przecież Dajcie mi, panowie, spokój z waszemi historjami Przyw-działo wam się!

Inne jeszcze były niejasne rzeczy w tej sprawie; które nie przemawiały na korzyść oskarżonego — Zostało stwierdzone; że utrzymywał bliskie stosunki z ofiarą zbrodni — Jako człowiek żonaty nie mógł się z nią ożenić ani legalizować dziecka Nasu wało się więc przypuszczenie; że był zainteresowany w usunięciu młodej kobiety — Ale znowu dłaczę go przyznał się z taką skwapliwością do winy i wrzeczył świadectwu trzech osób — z prefektem włącznie — Więc jakż był wyrok w końcu? — zapytałem.

Och przysięgli owych czasów w niczem nie byli podobni do obecnych — Słyszeli tylokrrotnie; uporczywe wyznanie winy oskarżonego; skazali go na śmierć — I wyrok wykonano?

— No tak:

— A ojciec pana w końcu także uwierzył w jego winę? — Był zupełnie stropiony: Do końca życia swego powtarzał: — Nie mogę nigdy pomyśleć o tej historii bez dreszczu grozy! Niekiedy na takie wpadał domysły: Julję Lerond shańbioną; zabił jej własny ojciec a kochanek przyjął jego winę na siebie — Tylko że podobne poświęcenie uważał za mało prawdopodobne — W końcu po przeczytaniu jakiejś książki ezoterycznej wpadł na inny domysł nierniej nieprawdopodobny bardziej dziwaczny jeszcze — Naprawdę?

— Tak jest; że było to drugie „ja” Duranda inkarnacja jego sumienia która przysła do prefekta ostrzec go o zbrodni; którą popełnić chciała druga połowa jego istoty w teje chwili — A wobec tego; że ucieleśnione sumienie nie przemówiło.

— Jest to faktycznie absurdalny pomysł: rozdwojona istota duchowa zapijająca koniak i paląca cygaro:

— Prawda?

Marconi przybędzie do Polski na otwarcie radiostacji w Raszynie

Radiostacja raszyńska jest już prawie całkowicie uruchomiona — Otwarcie tego olbrzymia zbudowanego przez londyńskie zakłady Marconiego odbędzie się w pierwszych dniach kwietnia br w sposób bardzo uroczysty w obecności Prezydenta

Rzeczypospolitej — Na uroczystość otwarcia tej najsilniejszej na świecie radiostacji zapowiadane jest przybycie genialnego wynalazcy sen Marconiego — Spodziewane jest również przybycie delegatów wielkich radiostacji europejskich

Radio a postulaty rolnictwa

Puszczenie w ruch stacji raszyńskiej stało się faktem dokonany. Pracuje ona co prawda dopiero w godzinach wieczornych i nie całą swą siłą, jednak już można stwierdzić, jak olbrzymia jest jej moc i zasięg.

Radio do tej pory było przeważnie rozrywką. Najwięcej powodzenia miały programy muzyczne, najmniej odczytowe. Czemu?

Oto dotychczas słuchaczami radia byli ludzie zamożniejsi, mogący sobie pozwolić na pokazy wydatek, jaki powodowało za sobą kupno aparatu lampowego.

Dziś już tak nie jest. Radio staje się najdemokratyczniejszym wynalazkiem dzięki otwarciu Raszyna, oraz wypuszczeniu na rynek przez Polskie Radio Detefonów, których koszt jest minimalny. Każdy może dzisiaj a nawet powinien mieć u siebie radio, jest to hasło dnia.

Jednak zastanowić się należy, z jakich warstw społecznych pochodzą będą te nowe rzesze radiosłuchaczy. Inteligencja przeważnie już posiada aparaty. Reszta abonentów składa się przeważnie ze sfer rolniczych, oraz pracowników miejskich. Nieliczni tylko procent tworzą małorolni.

Na ich jednak w dużej mierze oprzeć się musi radio, gdyż ilościowo tworzą oni najliczniejszy element kraju.

Jadąc po Polsce, jakże jeszcze mało widzi się anten na strzechach wiejskich. Powinno się zwrócić na to baczną uwagę, gdyż ta właśnie warstwa najbardziej jest odsunięta od wszelkiej wiedzy i rozrywki.

Do chwili uruchomienia Raszyna rozszerzenie kręgu słuchaczy na wsiach było niemożliwe z powodu zbyt małego zasięgu stacji nadawczych oraz z braku taniego aparatu. W chwili obecnej obydwa te problemy są znakomicie rozwiązane, za co należy się Polskiemu Radju, w pierwszym rządzie dyr. Chamcowa podziw i podzięką za wytrwałość i trud, włożone w tak piękną i ważną placówkę.

Nie koniec jednak na tem. Należy teraz, po udostępnieniu wszystkim radia, dostosować programy do tych mas rolniczych, które trzeba przy pomocy Raszyna oświecać. Włościanie nasi garną się do wiedzy, lecz jej dostatecznie nie otrzymują. Szczególnie na wschód od Warszawy zaczynają się przestrzenie gdzie dostęp do chat wiejskich jest u trudnioty brakiem dojazdu. Fale eteru nie znają przeszkód i odległości, przez co właśnie stają się tak ważnym czynnikiem kształcącym najszerze masy.

Należy więc pomyśleć, czy dotychczasowy program rolniczy będzie nadal aktualny i wystarczający, Sądziemy, że stanowczo nie!

Należy go rozszerzyć, nie tylko w niedzielę i święta dawać tych parę odczytów, w takiej porze dnia, gdy wielu rolników nie wróciło jeszcze do domu z kościoła, czy jarmarku. W niedzielę włościanie

lubią bowiem powłóczyć się po kościele, pogawędzić w karczmie, napić się piwa i wódki.

Skrzynka rolnicza jest również niewystarczająca, szczególnie jeżeli się mówi zadużo o — soi. Skrzynka powinna być zwięzła i fachowo prowadzona przez kogoś znającego tak teoretycznie, jak i praktycznie rolnictwo. Znajomość sfery, do której się mówi, ma również duże znaczenie.

Dotychczasowe programy radiowe nie mogą wystarczyć wsi. Jest to za mało, prawie nie! Rolnik sobie z koncertów filharmoniicznych mało robi, jak również i z Kiepur. Potrzebuje namacalnego dowodu, za które płaci 3 zł na miesiąc, daje mu pożytek i pomoc w pracy, uświadamia go o nowych kierunkach i sposobach gospodarki w roli.

Należałoby dać codziennie odczyty, rodzaj uniwersytetu ludowego, mającego ciągłość i traktującego kolejno najważniejsze dziedziny rolnicze.

Widzę, już jak piękne panie ze skrzywieniem usteczek i pogardą mówią. „Oh! to straszne co on pisze, i tak w niedzielę nie można słuchać podczas obiadu radia bo mówią okropności o jakichś pełuszkach, nawozach, chwastach“!

Trudno z tem się pogodzić trzeba, że radio dziś musi stać w całej pełni na wysokości zadania i zrozumieć że nie jest stworzone dla rozrywki pojedynych osób, lecz dla milionów ludzi prostych, oddalonych od świata, którym należy dostarczać wiedzę, by przez nich podnieść dobrobyt kraju.

Aby wilk był syty a koza cała, najlepiej byłoby stację nadawczą warszawską przerobić na krótkofalową i pozostawić program dotychczasowy. Raszyn zaś miałby odrębny program, bardziej popularny, dostosowany do potrzeb szerokiego ogółu.

Wiek ludzi genialnych

Niemiecki badacz dziejów literatury prof Braun wydał niedawno w Frankfurtcie dzieło w którym zajmuje się zagadnieniem, jaka pora życia najbardziej sprzyja twórczości literackiej

Otóż 4 arcydzieła literatury światowej wyszły z pod pióra ludzi starszych: Cervantes zaczął pisać Don Kiszota mając lat 57 a skończył to dzieło w 10 lat później — Daniel Defoe w 58 rok życia napisał sławnego Robinsona Swięta w 59 roku stworzył Gullivera a Lesage miał lat 67 gdy pisał ostatni rozdział Gil Blas — Stendhal romans swój Chartreuse de Parme wykończył w 56 roku życia Flaubert miał lat 41 gdy pisał Salammbô Dandet Fromonta i Rislera wykończył w 40 roku żywota

Oczywiście rje można z tego wyciągnąć — jak to jednak czyni prof Braun — wniosku jakoby genialność była przywilejem tylko ludzi starszych Dickens Klub Pickwicka stworzył jako 25 letni młodzieniec a Buddenbrockowie największe arcydzieło Tomasza Manna powstało gdy pisarz ten miał lat 27.

Teza prof Brauna że liryk pisze swe arcydzieła we wczesnej młodości a beletrysta w wieku późniejszym — nie da się niczem podtrzymać.

Zeszła do połowy ciemnych schodów

— Co się stało? Gdzie pan Friedman?

— Nie wiem, proszę pani — Pewnie wyszedł szukać pani — rzekł służący z widocznym zakłopotaniem

Może uciekła do tego drugiego — powtarzała sobie w duchu odgadując z łatwością kogo uważał za tego drugiego.

— Czy pan Friedman myślał że wyszłam z domu? Telefonował gdzieś?

— Nie, proszę pani

Stary zegar w hallu wybił w tej chwili trzy kwadransy — Czy to trzy na jedenastą?

— Tak proszę pani — Wszystkie kufry już przed paru godzinami odwieziono na dworzec Służący pragnął dowiedzieć się czegoś bliższego, ale ona nie miała ochoty zaspakajać jego ciekawości

— Nie wiedziałem co zrobić z mniejszymi walizkami, które miały pójść do przedziału.

Zobaczyła że dwie jej małe walizki stoją w przedpokoju — Wsparta jedną ręką o balustradę; patrzyła na nie w zamyśleniu.

— Czy pan Sutton wrócił?

— Nie proszę panien — pani — Przypomniała sobie, że jest przecie mężatką

— Czy był tu — zawahała się — pan Leslie?

— Nie, proszę pani — on także nie wrócił W całym domu niema nikogo oprócz służby — Nastąpiła chwilowa pauza — Czy może zatelefonować po do rozkę? — W jakim celu?

Nagle pomyślała że pytanie służącego jest uzasadnione — Jej miejsce jest wszak u boku męża — jak banalnie to brzmi! Słyszała ten komunał przed paru dniami, kiedy z wujem była na jakiejś głupiej premierze, która nawet nie miała powodzenia

— Tak proszę — rzekła zakłopotana — Lepiej będzie sprowadzić dorożkę — Auto zajęte?

Sąd nad bezbożnikami.

Francuski narodowy komitet studjów społecznych zorganizował wielką akademję poświęconą kwestji walki Rosji sowieckiej z religją W charakterze oskarżycieli wystąpili pastor protestantów; jezuita francuski oraz Rosjanin Włodzimierz Kartaszew; prezes rosyjskiego komitetu narodowego w Paryżu i były nadprokurator synodu przy rządzie tymczasowym — W roli obrońców wystąpili dwaj Francuzi podróżnik Edmund Tranin i dr Piotr Dominique którzy niedawno odbyli podróż po Rosji Są oni zdania że akcja sowiecka przeciwko religji jest we wszystkich rewolucjach zjawiskiem zwykłym To samo miało miejsce w czasie wielkiej rewolucji francuskiej; której córką z nieprawego łoża jest rewolucja sowiecka — W gorącym przemówieniu poseł jugosłowiański Spalajković zbijał twierdzenia obrońców — Nie chodzi według niego wcale o stwierdzenie tego lub innego przejawu rewolucyjnego po dokonany w Rosji przewrocie Na przewrót ten należy zapatrywać się z punktu widzenia stosunku jego do cywilizacji — Otóż pod tym względem wszyscy przyjaciele cywilizacji przyznać muszą zgodnie że to się dzieje obecnie w Rosji jest stanowczo cofnięciem cywilizacji wstecz.

Najdłuższa linja autobusowa

Wkrótce nastąpi w Szwecji otwarcie najdłuższej linji autobusowej, biegnącej przez dziłkie pustkowia północnej Laplandji wzdłuż granicy fińskiej z krańcowej stacji kolejowej Oeventornea do Pajala i liczącej około 112 kilometrów długości — Linja ta zaprowadzona przez ministerstwo kolei zamiast projektowanej poprzednio kolei żelaznej będzie miała wielkie znaczenie dla mieszkańców tych okolic — Jednakże ludność tamtejsza jest bardzo nieliczna i dlatego zarząd kolei państwowych liczy się z deficytem; który będzie prawdopodobnie wynosił około 150000 koron rocznie Całkowity koszt budowy szosy łącznie z autobusami wyniesie około 600000 koron

Należy zaznaczyć, że linje autobusowe konkurują w Szwecji z kolejami z ogromnym powodzeniem Obecnie kursują autobusy w Szwecji na 2000 linjach; których łączna długość dosięgła już cyfry 70900 kilometrów, co przewyższa więcej niż czterokrotnie długość szwedzkich kolei żelaznych.

Pielgrzymka młodzieży

Towarzystwo katolickiej młodzieży męskiej w Bełlem pod wezwaniem św Antoniego organizuje pielgrzymkę palestyńską, która w lecie rb w związku z 700 rocznicą śmierci wielkiego Cudotwórcy Pańskiego uda się do jego grobu a następnie pojedzie do Rzymu gdzie będzie przyjęta na specjalnej audjencji przez Ojca św.

Ponad 1000 lat więzienia w wyniku jednego procesu.

W Caltanissetta w Ameryce odbył się ciekawy proces przeciw rozgałęzionej bandzie w którym na ławie oskarżonych zasiadło aż 177 osób — Proces trwał 4 tygodnie a narady sędziów przysięgłych za jęły 4 dni — W ciągu tych czterech dni przysięgli na żądanie prezesa i prokuratora nie opuszczali zupełnie gmachu sądowego — Wreszcie ogłoszono wyrok mocą którego 53 oskarżonych zostało uniewinnionych, reszta zaś ukarana została więzieniem od 3 do 30 lat — Ogółem tych 124 oskarżonych otrzymało ponad 1000 lat więzienia

Tak, proszę pani — obydwa auta zajęte Chyba to małe dwuosobowe auto pani —

Nie przypuszczał by się zgodziła — Dama wyjeżdżająca do Szkocji w podróż poślubną, będzie tylko mój kłopot z takim autem przy pociągu Ale ku jego zdumieniu, zgodziła się odrazu

— Dobrze — rzekła — szybko

W dziesięć minut później mały samochód stał przed bramą

— Nastawiłem budę i boczne ścianki — rzekł — Leje jak z cebra proszę panien — pani — Na miejscu pani — ubralbym się ciepło.

Uśmiechnęła się

— Widzę, że Robert poczuwa się do obowiązku zastąpienia wuja? — spytała wesoło a ten jej nagły dobry humor udzielił się też służbie, jakkolwiek jej samej trudno było zrozumieć powód tego raptownego rozweselenia — A może nie tak trudno jeśli ze chce być szczerą wobec siebie Tak czuje się szczerą sliwą, ponieważ spóźniła się do tego pociągu odchodzącego do Szkocji — Cokolwiek się stanie podróż zostanie odłożona — może do jutra

— Gdyby pan Friedman może zatelefonował to proszę mu powiedzieć że usnęłam w buduarze i że mi bardzo przykro — To samo proszę też powiedzieć panu Suttonowi — I powie też Robert panu Friedmanowi, że pojechałam do Londynu.

Urwała — Poco jedzie do Londynu? Musi być szczerą przynajmniej wobec siebie — Jedzie do Londynu, by odszukać Leslie'go — A co się stanie potem, tego nie wie i nie troszczy się o to — Jedno tylko miała pragnienie — znaleźć się w jakimś miejscu gdzie Frank Sutton jej nie znajdzie — Nie zastała się już nawet że będzie to ciemnym straszonym dla wuja W tej chwili była bezwzględnie egoistyczną i było jej z tem dobrze — Zapomniała o całym świecie, całkowicie zajęta swoim szczęściem swojemi uczuciami:

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Zbrodniarz - zdrajca

51) Powieść.

Próbowała wstać, podejść do okna i wyjrzeć — Może go zobaczy Była jednak tak dziwnie bezsilna że nie mogła się dźwignąć — Ogarnęła ją znużenie śmiertelne, starała się zachować przytomność lecz rychło straciła świadomość i zapadła w sen głęboki bez sennych obrazów

Nie słyszała nawet głosu Lwa wołającego ją z przyległej sypialni nie słyszała odjeżdżającego auta

Zbudził ją dopiero plusk deszczu uderzającego oszyby i zerwała się przerażona — W pokoju było ciemno ale ciemno było już wtedy gdy tu wchodziła Wszak po omacku doszła do sofy — Jak długo też mogła spać? Wogóle wydało się jej nieprawdopodobnym, że spała.

Wstała cała zesztywniała dygocąc, gdyż było jej zimno — Idąc wzdłuż ściany znalazła kontakt i łagodne światło zalało buduar — Na stoliku stał mały zegar francuski a wskazówki jego wskazywały trzy na jedenastą

Trzy na jedenastą! Pociąg, którym mieli wyjechać odszedł dziesięć minut po dziesiątej Wzięła ze gar do ręki i zbliżyła go do ucha — szedł — Następnie spojrzała na zegarek umieszczony w branzolecie Wskazywał tę samą godzinę Co się stało?

Przeszła do sypialni zapaliła światło i wyszła na klatkę schodową Z parteru dobiegł ją głos służącego mówiącego do pokojówki

— Ja nie wiedziałem kiedy wyszła z domu — Tak była w kapeluszu kiedy ją widziałem — on wygląda jak nieprzytomny — Może myśli że uciekła do tamtego — Uznała że czas zawołać na kogoś ze służby i w odpowiedzi usłyszała okrzyk zdumienia

— To pani — Wielki Boże! Ale nas też pani —

Tragiczne położenie farmerów Ameryki

W południowych - amerykańskich Stanach Zj. położenie farmerów jest istotnie przerażające. Im bardziej znikają zapasy z ubiegłego roku, tem bardziej szerzy się nędza wśród — tak ongiś bardzo bogatych — rolników.

Liczba głodujących farmerów wynosi dziś 800.000. Liczba ta powiększa się z każdym dniem o jakieś 8—10 tysięcy ludzi; którzy zgłaszają się do rządu o zapomogę.

Przewidują w Ameryce, że ku końcowi kwietnia br. liczba głodujących farmerów wzrośnie do półtora miliona. Farmerzy nie tylko nie posiadają żywności ale przedewszystkiem na taką zimą jak o becna, odpowiedniej odzieży.

Przed widmem głodu.

Broniąc się przed głodem, farmerzy zabijają zwierzęta pociągowe, tracąc tem samem cenne siły podczas uprawy zbóż wiosną. Sytuacja jest taka, że — jeżeli się im nie pospieszy z pomocą — pola na wiosnę nie zostaną obsiane, a ludzie wymrą z głodu, zupełnie tak samo jak dzieje się to obecnie w prowincji chińskiej Szansi, gdzie już sześć milionów ludzi umarło z głodu.

Czerwony Krzyż i współpracujące sfery z pomocą.

Amerykański Czerwony Krzyż — w swojej wyjątkowej akcji — ograniczyć się mógł tylko do obszaru Kentucky. W tym stanie znajduje się główna stacja ratownicza dla dwudziestu innych stanów, z których Kentucky, Alabama, Mississippi, Missouri, Oklahoma i Arkansas są najdotkliwiej dotknięte głodem.

Rozdawnictwem odzieży i środków żywnościowych, dostarczonych przez współczujące sfery amerykańskie, zajmuje się około 30.000 osób.

Tych trzydzieści tysięcy ludzi pełni prawdziwie samarytańską służbę, gdyż za swoją pracę przy rozdawaniu nie biorą ani grosza. Pomimo tak wielkiej pomocy — głód nie daje się przezwyciężyć.

Obraz Stanów po suszy.

Straszny obraz przedstawiają obszary, wypalone suszą. Tereny przypominają miejscowości, na które spadał chmura szarańczy. Ani trawki dookoła, jak okiem sięgnąć. Z kominów domów żaden dym się nie wydobywa. Nigdzie nie widać pasącego się bydła.

Jakby zaraza jakaś przeszła przez ten kraj, zabijając całą przyrodę i ludzi.

Okropna jest ta wypalona do korzeni żywej rośliny, ziemia głodu.

Najciężej zostały dotknięte dzieci. Największa ich liczba ginie z braku pożywienia. Czerwony Krzyż amerykański zorganizował liczne ekspedycje, które objeżdżają najbardziej oddalone miejscowości w stepach i wyszukują rodziny farmerów, które nie mają już nawet siły, aby się podnieść z łoża boleści i zebrać o pomoc.

Zdarzały się wypadki, że ojciec rodziny udawał się w podróz, by zdobyć gdzieś kawałek chleba, a zdobywszy go, nie dowiózł go już do domu, gdyż wyczerpany padał trupem o kilka mil od swojej fermy.

Kraj cały wygląda koszmarnie i w takiej grozie, że żadna wojna nie mogłaby stworzyć podobnego obrazu głodu.

Kto jest winien?

Ratunek spóźniony. Rząd amerykański za późno zabrał się do niego. Przedewszystkiem nie postarał się o wierne informacje o rozmiarach głodu.

Dzienniki występują otwo przeciw temu, że prezydent Hoover wraz z otoczeniem upierał się długo aby pomoc dla nieszczęśliwych powierzyć tylko działalności prywatnych instytucyj.

I oto teraz Europa ze zdumieniem zapytuje: — gdzież jest ta osławiona energia Amerykanów, by ocalić miliony ludzi, ginących z głodu?

Gorące serce pradziadka.

W mieście Trenton w Kanadzie 94 letni Samuel Jarow wstąpił w związek małżeński. Staruszek miał już dwie żony — Z pierwszą przeżył razem lat 60 z drugą lat 9 — Gdy obie umarły Jarow oświadczył swym ośmioru dzieciom 47 wnućkom i 5 prawnukom, że czuje się osamotniony i pragnie na nowo się ożenić — Dał więc ogłoszenie do gazety i rozpoczął z damą która odpowiedziała na jego ofertę ożywą korespondencję miłosną — Listy były podobno tak piękne i gorące że zdobyły damę szturmem Kandydatka na żonę okazała się 63 letnią wdową. 94 letni narzeczonny powiódł ją do ołtarza przy udziale całej rodziny.

Na Maderę.

Przed kilku dniami odpłynął z Gdyni kontrtorpedowiec „Wicher“ udając się przez Cherbourg do Funchalu na Maderę. Podróż polskiego kontrtorpedowca, który w chwili obecnej już znajduje się w miejscu przeznaczenia, pozostaje w związku z powrotem p. Marszałka Piłsudskiego, który już w dniach najbliższych zamierza opuścić Maderę i na pokładzie „Wicher“ odbyć podróż po morzu Śródziemnym, odwiedzając po drodze Egipt, Palestynę i Włochy, skąd powróci do kraju.

Z Pomorza

Z Tow. Powstańców i Wojaków

Pruszcz, powiat tucholski. W niedzielę, dnia 15 bm., odbyło się zebranie Tow. Powstańców i Wojaków Na walny zjazd do Tucholi wybrano jako delegatów drh.: Dykiera, Świetlika i Kuligowskiego. Potem podano do wiadomości nowy statut dla Tow. który wydał zarząd okręgowy i między innymi odczytano szereg okólników. W wolnych głosach omawiano sprawę zabawy, która ma się odbyć po Wielkanocy.

Kurs haftu kaszubskiego.

Lianio, powiat świecki. W niedzielę, dnia 8 bm., urządzono tu na zakończenie 6-cio tygodniowego kursu haftu kaszubskiego jednodniową wystawę prac, wykonanych przez kursistki. Niśka opłata wstępnej oraz pięknie wykonane prace przyciągały dość dużo publiczności. Wiceprezorem o godzinie 6 odbyła się wieczornica, na program której składały się deklamacje i śpiewy w gwarze kaszubskiej, ora zdwuaktówka „Bogata wdowa“. W uroczystościach uczestniczyli m. in. pan starosta Kowalski, pp: Gwinkowscy, Esden-Tempczyk, broh. Zieliński i inni. Czysty zysk przeznaczono na dom starców w Gołuszycach.

Równocześnie utworzono tu „Spółdzielnię haftu kaszubskiego; do której udziały (po 1 zł) włączyły prawie wszystkie uczestniczki kursu. Przewodniczącymi obrano pp. W. Kukawkównę i Fr. Zielińską.

Nieszczęsna wódka.

Lubawa. Pan St uderzył pana Górnego, właściciela Hotelu Polskiego łaską przez rękę tak silnie, że mu ją przetrącił. A przyczyną tej krewkości spożyty w nadmiernej ilości alkohol.

Sprawy organistów.

Kartuzy. Walne zebranie organistów dekanatu kartuskiego i żukowskiego, odbyło się w Kartuzach w lokalu pana Lipińskiego dnia 11 marca br. W sprawozdaniu zarządu z roku 1930 stwierdzono zebrań dekanalnych odbyło się 4, stan kasy wynosi 63,50 zł, którą w kwotę uchwalono oddać do Kasy Oszczędności PKO. Postanowiono w tym roku składki miesięcznych nie ściągać. Wybrano jednogłośnie stary zarząd na nowo. Należą doniego. prezes dek. Mówiński z Kartuz, zastępca Wałaszowski z Przdokowa, skarbnik Stolec z Kiełpina.

W wolnych głosach mówiono o śpiewie gregoriańskim i prowadzeniu chórów kościelnych i narodowych. Mimo zawieci śnieżnej stawilo się 8 kolegów, uniewinniło się 3.

Samochód dla beznogich kierowców

Każdy kto tylko posiada chociaż najmniejszą wiedzę w zakresie kierowania samochodem doskonałe wie; że konstrukcja obecnie istniejących samochodów uniemożliwia prowadzenie ich przez szofera kalekę — Kierowca, który utracił bodaj tylko władanie jedną nogą, musi nazaawsze pożegnać się ze swoim zawodem i o ile nie ma innego fachu; skazany jest na marną egzystencję kaleki.

Nad losem takich nieszczęśliwców, jakich za pewne znajdzie się немало na świecie; a również i w Polsce, głęboko zastanowił się mieszkający w Wiśńowcu na Wołyniu szofer inwalida p Władysław Kruk, który chcąc ulżyć niedoli swych kolegów inwalidów szoferów powziął myśl zrekonstruowania samochodu w taki sposób, aby nim mógł kierować nawet zupełnie beznogi kaleka.

Zmudna praca nad urzeczywistnieniem powziętej myśli uwieńczyła się pożądanym rezultatem — Według orzeczeń fachowców, którym wynalazca objawił właściwość dokonanego przez niego udoskonalenia samochodu, przy zrealizowaniu jego pomysłu w pojeździe mechanicznym nastąpiłby imponujący przewrót w tej dziedzinie — Udoskonalenie pomysłu p Kruka zupełnie upraszcza tak samą maszynę, jak również sposób kierowania nią — Samochodem mógłby kierować nie tylko szofer kaleka; lecz nawet każdy — nieposiadający fachowego wykształcenia — Dziś kierowca, prowadząc samochód musi skoncentrować całą swą uwagę na wielką ilość poszczególnych mechanizmów najmniejsze rozrządzenie podczas jazdy spowodować może katastrofę, zaś przy zrekonstruowaniu samochodu wedle pomysłu p Kruka, byłoby zbędne pedały, sprzęgło, hamulec nożny, akcelerator, lewarek przekładniowy i inne części — Wszystko to zastępowałaby wynalaziona automatyczna skrzynka biegów:

Ponieważ wynalazca będąc niezamożnym inwalidą nie posiada potrzebnych środków na zrealizowanie swego udoskonalenia; warto aby która z fabryk samochodów zainteresowała się jego wynalazkiem a to tem bardziej że od wynalazku Daimlera w dziedzinie pojazdów mechanicznych dokonano stosunkowo niewiele udoskonalień:

Zrujnowany podatkami powiesił się.

Wymownym świadectwem obecnego kryzysu gospodarczego jest samobójstwo właściciela majątku ziemskiego Rakiszki w Wileńszczyźnie Geralda Szyszko — Denat powiesił się w zabudowaniach go spodarskich — Prasa wileńska podaje że przyczyną rozpaczliwego kroku tego ziemianina były wielkie podatki przy obecnej ciężkiej konjunkturze rolniczo — gospodarczej.

Dalszy wzrost bezrobocia

W dn 14 bm bezrobocie wynosiło 376414 osób — Wzrost bezrobocia w ciągu ostatniego tygodnia wynosi 6095 osób:

Płonące serce wdowy.

W jednym hotelu w Wiedniu przy ul Alsergrund popełnia samobójstwo przez zażycie bardzo wielkiej ilości weronalu Frieda Schmedes, wdowa po zmarłym w lipcu ubiegłego roku śpiewaku o wszechświatowej sławie Pawle Schmedesie.

Frieda Schmedes, której miastem rodzinnym jest Wiedeń, była trzecią żoną śpiewaka, poślubioną na łożu śmierci.

Dwa pierwsze jego małżeństwa zostały rozwiązane.

Frieda poznała swego przyszłego małżonka, Duńczyka z pochodzenia, w Wiedniu. Prowadziła mu przez szereg lat gospodarstwo i pielęgnowała go z wielkim poświęceniem podczas wieloletniej choroby sercowej.

Śmierć ukochanego małżonka złamała jej życie. Przedewszystkiem wdowa wypełniła ostatnią wolę zmarłego, zarządzając spalenie jego zwłok i odwołując urnę z jego popiołami do jego rodzinnego miasta Kopenhagi. Potem wróciła do Austrii i przeniosła się do Gracu, gdzie żyła samotnie, trawiona melancholją i tęsknotą za zmarłym.

Niejednokrotnie wspominała o tem, że nie może przeboleć straty małżonka. Gdy znaleziono ją w hotelu nieprzytomną trzymała w ręku fotografię zmarłego.

Pozostawiła szereg listów, w tem jeden do policji z prośbą o spalenie jej ciała i odesłania prochów do Kopenhagi dla umieszczenia urny w grobowcu Schmedesów obok prochów męża.

Tragedja tej starzejacej się kobiety, o gorącym młodem sercu, które nie mogło znieść samotności, jest tragedją romantyzmu, jedną z tych, które dziś zdarzają się coraz rzadziej i wydają się przestarzałymi, jak stroje z epoki rokoka.

Królestwo barw na Diamentowych Górach

Półwysp Koreański którego posiadaczem jest obecnie Japonja zwał się dawnymi czasy cesarstwa Cichym Porankiem podobne w świecie — Najstynniejszą z piękności jest miejscowość Korei Kongo-San (Góry diamentowe) na wschodnim wybrzeżu półwyspu — Góry diamentowe są prawdziwym cudem przyrody — Tworzą one niewielką grupę gór bazaltowych koloru purpurowego — W formie swej stanowią las sztyletów zwrócony ostrzami ku niebu podczas gdy rękojeście kryją się we wnętrzach dziejących lagów w których panuje niepodzielnie tygrys koreański — Przy wschodzie i zachodzie słońca góry grają najcudowniejszą purpurą bazaltów Kolory wówczas mają odcienie najwspanialszych brylantów na ogromnym stu — milowych przestrzeniach — Jeżeli dodamy do tego że ze szczytów gór spływają obfite strumyki których szmer przechodzi czasami w groźny pomruk to wówczas dopiero pełnia oszałamiającego oczarowania opanowuje całą kowalcie widza — Dostęp do tych wspaniałych olbrzymów górskich ułatwiają łożyska wyschniętych rzek — Na Górach diamentowych jest około 40 klasztorów buddyjskich; których mnisi są bardzo gościnni dla turystów — Karmią podróżnych nie żądając żadnej zapłaty Rzecz naturalna że Europejczycy obdarzają ich hojnie; gdyż mnisi nie mają żadnych innych dochodów jak z pracy swych rąk — Władze japońskie nie przeprowadzają ani kolejek ani nie stawiają hoteli na szczytach Kongo San; aby nie zepsuć piękna swoistego tego królestwa barw.

Plaga wróżbiarzy w Ameryce.

W ostatnich czasach mieszkańcy wielkich miast amerykańskich znaleźli sobie nową atrakcję w postaci wróżbarstwa — wszelkiego rodzaju. Pęd do tej nowej sensacji przybrał takie rozmiary, że zwrócił na siebie uwagę już nie tylko sfer katolickich.

Odliczono, że ludność samego Nowego Jorku wydaje na te rzeczy około pięciu milj. dolarów rocznie. A nie lepiej jest w innych miastach. Klientela wróżbiarzy rekrutuje się od prostej dziewczyny do profesora uniwersytetu i senatora.

Lot naokoło świata.

Amerykańscy piloci Ross i Hadley mają zamiar odbyć lot naokoło świata na małym turystycznym samolocie ze skutonnym silnikiem. Lot rozpoczął się z Hollywood Po odbyciu licznych lotów nad Ameryką, lotnicy wraz z swą awionetką przybyli statkiem do Europy i rozpoczęli nowy szereg lotów.

Zamordowali dla pięciu papierosów

Przed sądem okręgowym w Katowicach toczyła się rozprawa przeciwko 21 letniemu Franciszkowi Mazurkowi i 20 letniemu Pawłowi Szyszce oskarżonym o zamordowanie w paździczniku ub r na szosie między Małą Dąbrówką a Welnowcem inwalidy; Józefa Mateja — Łupem zbrodniarzy padło wówczas 5 papierosów wartości 20 groszy — Oskarżeni z całym cynizmem przyznali się do winy Sąd po naradzie wydał wyrok skazujący Szyszke na 8 lat ciężkiego więzienia i Mazurka na 6 lat ciężkiego więz.

Drukiem drukarni „Dziennika Pomorskiego“ w Chojnicach Redaktor odpowiedzialny: Bonifacy Chmielewski, Chojnice Władysław Juliusz Schreiber; Chojnice

CHOJNICE I POWIAT

Chojnice, dnia 20. marca 1931 r.

Cieniom wiernego „Sokoła“

Opuścił szeregi sokole w których karnie przebywał przez 11 lat czy to jako zwykły żołnierz nasze go Gniazda czy to na odpowiedzialnym stanowisku skarbnika okręgowego, druh Wojciech Mazalon sekretarz Wydziału Powiatowego w Chojnicach — Po chodzący z dobrej obywatelskiej rodziny wielkopolskiej zaczerpnął wczesnie ducha nawskroś narodo wego to też przybywszy tutaj do Chojnic zaraz zaangażował się w szeregi Sokola będąc przekonany że tylko w towarzystwie o tak szczytnych ideałach jest miejsce dla prawdziwie kochającego Ojczyznę Polaka — Zawsze i wszędzie służył dobrym przykładem swą obowiązkowością sumiennością i ofiarnością pod każdym względem był wzorem dobrego obywatela — I wytrwał — chociaż dotknięty złożony w ostatnim czasie ciężką chorobą sercową — na posterunku skarbnika aż do swego zgonu

Odszedł w szeregi wojska niebieskiego pozostawiając żalobą okrytą brzo sokoła — odszedł wprawdzie ale jego postać czysta zawsze będzie rzuciła swą odświeżającą na wszelkie nasze dalsze poczynania ku chwale naszej Ojczyzny a pamięć o jego kryształowym charakterze wśród Sokolstwa Okręgu II nigdy nie zginie

Stojąc nad otwartą Twoją mogiłą, Druhu Skarbniku, przyrzekamy Ci my bojownicy o lepszą przyszłość naszej Ojczyzny; że strzec będziemy naszych sokolich ideałów; które Ty tak gorąco ukochałeś. Chylimy czoła przed Twymi Cieniami!

Czołem!

Zarząd Okręgu II T G Sokół i Zarząd Gniazda

Porządek nabożeństw w farze

- 7.30 Msza św z nauką polską
- 8.45 Nabożeństwo niemieckie
- 10.30 Suma z polskim kazaniem
- 12.15 Msza św.
- 15 Gorkie Żale; kazanie i procesja z udziałem towarzystw polskich

Podziękowanie

Na rzecz bezrobotnych złożyli: oficerowie i Podoficerowie Straży Granicznej Komisarjatu w Kamieniu 40 zł
Uczennice i uczniowie szkoły wydziałowej z okazji imienin swego katech ks J Borzyszkowskiego 16,60 zł
Pan Richter Władysław 15 zł
Ofiarodawcom składam niniejszem serdeczne podziękowanie (—) Dr Sobierajczyk burm.

Z kwesły na rzecz bezrobotnych

Z urzędzonej z okazji imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego kwesły ulicznej na rzecz bezrobotnych zebrano kwotę 186,82 zł
Panienkom z Żeńskiej Drużyny Tow Gimn Sokół za gorliwe zajęcie się zbórką uliczną jakoteż Ofiarodawcom składam w imieniu bezrobotnych serdeczne podziękowanie (—) Dr Sobierajczyk burm.

Wykłady Związku Obrony Kresów Zachodnich

W bieżącym tygodniu p prof Sankiewicz wygłosi w sali Kina o godzinie 6 po południu następujące wykłady ilustrowane przezroczkami:
w sobotę 21 marca „Kraków stary i nowy“
Wstęp wojny — O licznym udziale proszę
Dr Korzeniowski, prezes Z O K Z.

Obchód imienia marsz Piłsudskiego

rozpoczął się w środę capstrzykiem — Przez ulicę miasta szło wojsko z orkiestrą dalej stowarzyszenia i organizacje P W i W F Prócz orkiestry wojskowej przygrywały orkiestry SMP i kolejowa — oraz Zakład Wychowawczy — Następnego dnia o godz 8.30 odprawiono w kościele farnym nabożeństwo dla dzieci szkolnych — O godzinie 10 odbyło się uroczyste nabożeństwo na którym obecni byli także przedstawiciele władz; urzędów i wojskowości — Po nabożeństwie zebrano się wojsko stowarzyszenia i organizacje P W i W F na rynku skąd ruszono pochodem ulicą Młyńską placem Jagiellońskim ulicą Człuchowską — Pochód zakończono na Rynku defiladą którą odebrał pp starosta Dr Zaleski i p major Flešzar — Wieczorem odbyła się uroczysta akademja na której program złożyły się występy Związku Strzeleckiego i orkiestry I Baonu Strzelców

Dziś i jutro w Kinie Nowości

I) Dziś o godzinie 8,15 na ekranie tutejszego kina wystąpi dawno oczekiwana oblubienica wszystkich uroczą Lya Mara w przepięknym filmie pod tytułem „Miłostki Królewskie“ — Film na tle stosunków dworskich — Film pełen nieznanych momentów

II Jutro w niedzielę o godzinie 6 i 8,15 wielkie arcydzieło miliona dolarów pod tytułem Hrabia Monte Chrysto Nowa edycja powieści Aleksandra Dumasa — Najśmielszy wymysł ludzkiej fantazji (W roli głównej najpiękniejsza drapieżna Lil Dago i świetny Bernard Groetzke — Koncert

Okropny wypadek

miał miejsce w Brusach a mianowicie kolejarz z Chojnic Arkadiusz Trzebiatowski wypadł podczas biegu pociągu i zabił się — Śmierć nastąpiła wskutek zgniecenia klatki piersiowej i silnego potłuczenia głowy:

Z Urzędu Stanu Cywilnego

Dnia 20 bm zostało w tut urzędzie Stanu Cywilnego zgłoszone: jedno urodzenie nieślubne

Zgony: 1) sekretarz Wydziału Powiatowego Wojciech Mazalon w wieku 37 lat z ul Strzeleckiej 2 2) emerytowany kontroler poczt Piotr Lemańczyk w wieku 60 lat z ulicy Warszawskiej 19:

Z POMORZA

Jarmark.

Sępólno — Jarmark na konie odbędzie się tu we wtorek 24 bm Bydła z powodu chorób zakaźnych sprowadzać nie wolno:

300.000 funt. szterlingów na budowę mostów

Ministerstwo Robót Publicznych projektuje wybudowanie w okresie budżetowym 1931—32 5 dużych mostów żelaznych a więc w Puławach i Modlinie przez Wisłę w Trynczy przez Wisłok w Mościcach przez Białą i w Brandwicy przez San — Ogólny koszt budowy tych mostów wyniesie ca 12 milj zł Ministerstwo nie mogąc wyasygnować tak wielkiej sumy ze swego budżetu ogłosiło przetarg na budowę mostów na warunkach kredytowych

Wśród kilku propozycji wpłynęła jak się dowiadujemy wspólna oferta trzech najpoważniejszych firm konstrukcji mostów w Polsce które wykonać chcą budowę na warunkach kredytowych — Oferta ta opiera się na kredycie około 300000 £ (ca 13 milj zł) udzielonym przez grupę instytucyj pieniężnych obejmującą Bank Handlowy w Warszawie oraz kilka banków londyńskich z nim zaprzyjanych — Kredyt przewidziany jest przeciętnie na okres dwuletni Oferty są obecnie rozpatrywane przez czynniki rządowe:

2.500 harcerzy polskich przyjeżdża do Pragi.

Przygotowania do zjazdu skautów całego świata jaki odbędzie się w roku 1932 w Pradze są w pełnym toku — W tych dniach bawił w Pradze członek głównej komendy harcerzy polskich p Kopiszewski celem omówienia sprawy udziału polskich harcerzy w zlocie światowym w Pradze — Z Polski przybędzie do Pragi 2000 harcerzy i 500 harcerek Po uroczystościach praskich zwiedzą goście polscy kraje czeskosłowackie — Oprócz kilku namiotów w rodzaju hangarów wybudują skautci 400 do 500 namiotów mniejszych w których pomieścić się będzie mogło 10000 ludzi — Obozowe to miasto wzniesione zostanie w pobliżu Troji pod Pragą w przeciągu jednego dnia — Również wybudowane zostaną wzorowe miasto z drewniana półkolonja co jest specjalnością skautów czeskich

50 kas chorych zamiast 243.

Plan reorganizacji Kas Chorych został już ostatecznie opracowany i uzgodniony — W myśl tego planu szereg mniejszych Kas Chorych zostanie połączonych w ten sposób; że zamiast dotychczasowych 243 Kas; utworzone zostanie na terenie całej Rzplitej około 50 Kas Chorych — Wstępne prace reorganizacyjne są prowadzone już obecnie — Kasy; które mają być połączone w jedną Kasę posiadają już jednego wspólnego komisarza rządowego — Reorganizacja Kas Chorych na terenie całego państwa prowadzona będzie etapami — Rozpoczęcie w lipcu br i we wrześniu zostanie całkowicie zakończona — Czynniki miarodajne kładą duży nacisk na możliwie szybkie przeprowadzenie reorganizacji; zamierzając jak najrychlej rozpisac wybory do Kas Chorych i restytuować w nich samorządy w miejsce komisarzy rządowych

Odczyt senatora de Jouvenel w Berlinie

wygodzony został na zaproszenie niemieckiego związku kulturalnego Jouvenel mówił o konieczności zbliżenia obu państw i zalecał metodę porozumienia stosowaną obecnie między Francją a Włochami to jest rozwikłania zawilego kompleksu całości — Następnie Jouvenel zajął bardzo pojednawcze stanowisko w kwestji rewizji traktatów Narazie — mówił w obecnej sytuacji politycznej rewizja granic nie byłaby możliwą bez wywołania kryzysu europejskiego — Później kiedy Liga narodów i jej moc znowu wzrosnie; łatwiej będzie zmienić istniejące traktaty

Pieniądz wydawany

na towar krajowy

powróci do Ciebie!

Związek Obrony Przemysłu Polskiego POZNAŃ ul. Rzeczypospolitej 1.

U nerwowo chorych i cierpiących psychicznie, łagodnie działająca naturalna woda gorzka „Franciszka — Józefa“ przyczynia się do dobrego trawienia, daje im spokojny; wolny od ciężkich myśli sen

Posiedzenie Zarządu Głównego Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu

W dniu 16 marca br odbyło się w siedzibie Związku zwykłe zebranie miesięczne Zarządu Głównego — Przedmiotem obrad był obecny stan gospodarczy Pomorza; wyrażający się niestety w dalszym pogłębianiu kryzysu — Przyjęto do wiadomości sprawozdania Prezydium z posiedzenia Rady Naczelnej w Warszawie; szczególnie w zakresie akcji obniżenia cen; która to akcja została we właściwy sposób naświetlona przez organizacje zawodowe — Obecnie dąży Rada Naczelna do programowego ujęcia ważnej tej sprawy przez wszystkie czynniki w tem zainteresowane a więc tak prywatne jak i publiczne W związku z tem uchwalili Zarząd Główny przeprowadzić natychmiast ankietę o wysokości kosztów handlowych oraz innych elementów kalkulacji gdyż już pobieżne porównanie kosztów naszego handlu z kosztami handlu zagranicą wykazuje że handel polski mimo dużo większych obciążeń nie wykazuje wyższych kosztów generalnych — Ankietę tą będzie dalszym krokiem do racjonalizacji tych przedsiębiorstw; które wychodzą poza normę przeciętną Uchwalono dalej przeprowadzić stwierdzenie średniej dochodowości handlu w roku 1930 na całym Pomorzu dla użytku władz skarbowych — Wysłuchano sprawozdania o zjeździe kupieckim w Sępólnie i wnioskach; które pomyślnie zostały załatwione na Dyrekcyjnej Radzie Kolejowej odnośnie poprawy ruchu pociągów pasażerskich; przyczem postanowiono wystąpić przeciwko wysokim stosunkowo do datkom dla strefy nowej linii węglowej Śląsk — Gdynia; dążąc do rozłożenia tej nadwyżki na szersze jezeli nie na całe terytorjum kraju — W dalszym ciągu zebrania przyjęto instrukcje dla delegatów do Rady Zrzeszeń Gospodarczych Pomorza i wybrano na delegata w miejsce p Maćkowiaka p Prezesa Januszkiewicza — Również przyjęto do wiadomości rezygnację p Maćkowiaka z Torunia ze stanowiska członka Zarządu Głównego

Skarbnik Związku p Leon Fröhlich zdał sprawozdanie kasowe za okres ubiegły; które przyjęto i zatwierdzono — Zaakcentowano w ostatecznej formie regulamin kasy pośmiertnej wyznaczając zebranie organizacyjne teje kasy na połowę kwietnia Zaakcentowano kroki prezydium zmierzające do nawiązania kontaktu z rynkiem francuskim celem zaciągnięcia pożyczki długoterminowej dla kupiectwa pomorskiego — Dla bardziej intensywnej pracy w terenie podzielono Związek na 6 Okręgów na każdy okręg przydzielono 2 członków Zarządu Głównego; zobowiązanych do opracowania okręgu w najbliższym czasie — Dłuższą dyskusję wywołała nowa ustawa antyalkoholowa — Postanowiono zabiegać o zmianę par 8 i 13 — W końcu uchwalono wystąpić do rządu w sprawie obniżenia poborów urzędniczych na Pomorzu — ak że względu na specjalnie trudne warunki pracy na kresach a powtórze z uwagą na kryzys obecny; który w danym razie jeszcze tylko się powiększy przez zmniejszenie siły konsumcyjnej urzędników — Zebraniu przewodniczył Prezes Związku p Marchlewski:

B. wicem. Starzyński poświęcił się polityce

B wiceminister Starzyński oświadczył że wiadomości o objęciu przez niego innego stanowiska w rządzie ewentualnie w jakiejś instytucji rządowej lub samorządowej są nieprawdziwe — Starzyński oświadczył że poświęci się pracy parlamentarnej jako poseł:

Gleńda Płodów Rolnych w Poznaniu

Poznań, dnia 9. III. 1931 r.

Warunek: handel hurt. fr. st. załad. ładunki wogółem dostawa zatsz za 100 kg., w złotych.

Zyto	20,80—21,20
Pszenica	24,50—25,50
Jęczmień przemiatowy	21,00—22,00
Jęczmień brow.	23,00—24,00
Owies	18,75—19,75
Mąka z. 65% wł. work.	—31,75
Mąka p. 65% wł. work.	38,00—41,00
Otręby żytnie	15,75—16,75
Otręby pszenne	16,00—17,00
Rzepak	38,00—40,00
Groch polny	00,00—00,00
Groch Victoria	24,00—28,00
Ziemiaki jadalne	0,00—0,00

RUCH w TOWARZYSTWACH

Męskie Towarzystwo św Wincentego a Paulo — W niedzielę dnia 22 marca br o godzinie 16 zebranie w klasztorze na które Szan członków uprzejmie się

Zarząd
Kolo Podoficerów Rezerwy Chojnice — Nadzwyczajne zebranie odbędzie się w wtorek dnia 24 bm o godzinie 19,30 u kolegi Jajdzewskiego — Bardzo ważne sprawy przybycie wszystkich kolegów konieczne Jedność! Zarząd

Dnia 19. marca 1931 roku o godz. 16,30 zasnął w Bogu po długich, ciężkich cierpieniach zaopatrzonego Sakramentami św. nasz jukochany syn, brat, szwagier i wujek

Wojciech Mazalon

Sekretarz Wydziału Powiatowego.
w 38 roku życia.

W smutku pogrążeni

Rodzice i rodzeństwo

Chojnice, Bydgoszcz, Toruń, Ryńsk dn. 20 marca 1931 r.

Ekspozycja zwłok odbędzie się w niedzielę dnia 22. marca 1931 r. o godz. 17-tęj z Zakładu św. Boromeusza do kościoła parafjalnego. W poniedziałek o godz. 8-mej rano żałobne nabożeństwo; następnie pogrzeb.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

W dniu 19. marca br. nieubłagana śmierć, wyrwała z grona naszego znów jednego pieśniarza w osobie

Wojciecha Mazalona

długoletniego członka czynnego, członka Komisji Rewizyjnej.

Kryształowym charakterem, przedwcześnie zmarły zjednał sobie szczerą sympatię wśród nas, to też pamięć o nim nie zaginie. Niech pieśń którą tak ukochał, towarzyszy mu przed Tron Najwyższego.

Tow. Spiewu „Lutnia“.

Wojciech Mazalon

członek Gniazda
i skarbnik okręgowy

zmarł przedwcześnie w dniu 19. III. 31 r. Straciliśmy w Tobie wzorowego członka, nieustraszonego szermierza idei sokolej i zawsze gotowego do ofiar obywatela - Polaka.

Czołem Twej pamięci!

**Zarząd Tow. Gim. Sokół
i Przewodn. Okręgu II.
w Chojnicach.**

Dnia 19. marca 1931 r. zmarł nasz kochany kolega

Wojciech Mazalon

W Zmarłym utraciliśmy wiernego przyjaciela naszego klubu.

Szczerze o nim zawsze pamiętać będziemy.

Klub Żeglarski Chojnice.

Po długich i ciężkich cierpieniach rozstał się z tym światem w dniu 19 marca 1931 r. nasz długoletni członek, współpracownik i kolega

ś. p.

Piotr Lemańczyk

Niech ziemia którąś całym sercem ukochał lekka Ci będzie.

**Związek Pracowników Poczt.
i Telegrafów
Koło miejscowe Chojnice.**

Tow. Hodow. Drobiu Chojnice

oddaje

po cenach przystępnych

jaja wylęgowe

ikoguty hodowl

z rasowych gatunków.

Kaczki: Pekingi, Rouen -

Indyjskie

Indyki: Bronze-Virginskie

Kury: Plymoutroks, Bar-

nefeldzkie, Kamazynne, Orpington,

Leghorn, Włoskie

charzełki.

Składnica Kaź. Bethke.

bandel cygar,

Chojnice, ul. Gdańska.

Pokój umebl.

od 1. IV. br. do wynajęcia

Dworcowa 60 II

Swiezo palona

kawę

funt po: 2.20, 3.20,

4.—, 5.—, 6.—, i 6.40 zł

kawę słodową,

mieszankę

Kathreiner a kawę

słodową

poleca

Albert Ludwig

Udzielamy bezprocentowych

pożyczek

na budowę i na spłatę hipoteki

Potrzebny własny kapitał 10-15%

od kwoty pożyczkowej, który

oszczędzić można w małych

ratkach miesięcznych, amortyzacja 6-8%

„HACEGE“ Sp. z z. o. o. (s. g. m. b. H) Gdańsk,

Hansaplatz 2 b.

Prospekty na życzenie bezpłatnie

NASIONA

pastewne i warzywne oraz

wszystkie gatunki

zboż siewnych

polecamy po korzystnych cenach.

**Pomorskie Stowarzyszenie
Rolniczo - Handlowe Chojnice.**

Cegły, Dachówki, Cegły fugowe,

ma na składzie

**W. Schmidt, Cegielnia
Chojnice, Szosa Gdańska.**

Szanownej Publiczności miasta Chojnice i okolicy

podaję do łaskawej wiadomości, iż

osiedliłam się w Chojnicach,

przy ul. Młyńskiej 20. I. p.

jako

Nauczycielka gry na fortepianie.

Daję gwarancję za gruntowną naukę, według metody

doświadczonej i łatwej do pojęcia.

Zgłosz. od 12 do 14-tej po południu.

W. Pawłowska,

Absolwenta dawniejszego konserwatorium muzycznego

w Poznaniu pod kierownictwem prof. Dr. Henning.

Odbywałam również studia w Paryżu (prof. Philipps).

Restauracja Wilhelminka

W niedzielę,
dnia 22. marca br

począwszy od godz. 4-tej

Koncert

przy kawie

Wyśmienite pączki —

i wyborowa kawa!

Hotel Centralny

Jutro w niedzielę

kawa

z wyborowym

pieczywem

o godz. 4-tej

koncert

wieczorem flaki

uprzejmie zaprasza

Skwierawski

Prima

mąkę przenną

w trzech znanych jakościach

wielkie cytryny

rodzynki, proszek

do pieczenia etc.

poleca

Albert Ludwig

Dla mej kuchni poszu-

kuję od godz. 8—2-giej

dziewczyny

umiejącej dobrze gotować.

Zgłosić się należy

ul. Gdańska 34.

Potrzebny starszy

chłopak

do koni,

Smeja, Chojnice

Dworcowa 25

KINO NOWOŚCI

W sobotę, 21 bm. o godz. 8.15

Dawno oczekiwana ulubienica wszystkich,

urocza

Lay Mara

znana z filmu „Kryśka Leśniczanka“

i „Faworyta Rotschylda“ ukaże się

w przepięknym filmie pod tytułem

Miłości Królewskie

(Królewska Faworyta)

Nadzwyczajny film na tle stosunków

dworskich. Film pełen nieznanych mo-

mentów, stosunków t. zw. wyższego

towarzystwa. Przez cały czas trwania

akcji, widz znajduje się w rozbawionym

nastroju.

W niedzielę, dnia 22 b. m.

o godz. 3.30, 6 i 8.15

Wielkie arcydzieło miliona dolarów

Krabia Monte Christo

I. serja

Nowa edycja powiści Aleksandra

Dumasa

W rolach głównych:

Lil Dagover,

Bernard Goetzke

Najpotężniejszy epos filmowy! Pod wzglę-

dem techniki, przepychu, szaleństwa i okru-

cieństwa — najsmielniejszy film świata!

Ceny zwykle

W niedzielę, o godz. 3.30

specjalne przedstawienie

dla dzieci i młodzieży.